ГЛАСЪТ НА МАЛКИТЕ ДЪРЖАВИ В ЕС ЗАВИСИ ОТ ХОРАТА, КОИТО НИ ПРЕДСТАВЛЯВАТ В ЕВРОИНСТИТУЦИИТЕ, СМЯТА СЛОВЕНСКИЯТ ПОСЛАНИК

Публикуван на: 29-05-2008
Източник: Портал Европа

Представителят на Словенското председателство на ЕС в България Милан Предан коментира в интервю за Портал ЕВРОПА различни въпроси, свързани с мястото на държавите-членки в Европейския съюз. Разговор от инициативата "Говори с Европа" за "малките" и "големите" страни в ЕС, за поуките, препоръките и трудностите на новоприсъединилите се държави-членки.

Европейската интеграция е дълъг процес. Какво успя да постигне Словения? Каква е следващата ви стъпка?

В процеса на отделянето си от Югославия в края на 80-те и началото на 90-те, имахме тази голяма мечта да станем неделима част от Европа, членове на ЕС и НАТО. Не смеехме дори да мечтаем, че един ден ще председателстваме ЕС.

Повечето от тези ключови цели бяха постигнати. Страната се справя добре в икономически план, демокрацията ни е стабилна.

Какво предстои? Смятам, че много от словенците просто очакват държавата да им осигури добър стандарт на живот, усещане за сигурност, добри перспективи за техните деца. Те искат да усетят общия икономически напредък по собствените си джобове и да бъдат граждани на държава, ползваща се с добро име и имаща добри отношения със съседите си.

Това са бъдещите цели, за осъществяването на които трябва да работят политиците у нас. За нас това, че не сме голяма държава, също има своите значими предимства, и ние трябва да се възползваме от тях.

Глобалната финансова криза засегна сериозно и Европа. Какъв беше ефектът от нея върху словенската икономика?

Ефектът не е толкова голям колкото върху други държави. В крайна сметка финансовата криза не удари толкова европейските пазари, колкото американските.

Словенската икономика е силно европейски и ЕС-ориентирана. Нашите основни партньори са от Западна Европа - Германия, Австрия и Италия. Разбира се, последствия имаше.

Имахме много добър икономически растеж през последните години - подобно на България - над 6 % през миналата година. През 2008 г. растежът със сигурност ще се забави - в резултат на глобалната финансова криза и очертаващата се рецесия, въпреки това очакваме нива от 4-5%.

Словенската фондова борса също бе засегната от кризата, въпреки че нашата фондова борса винаги е била по-специална - дори в годините на поголовен спад на фондовите борси, нашите ценни книжа повишаваха нивата си. За много словенци инвестирането в национални акции и

Copyrights © 2003-2007 Europe.bg

облигации беше почти като игра, където всички печелят и действително повечето от тях извлекоха големи ползи.
Въпреки това, през тези първи месеци словенските ценни книжа също се сринаха и едва сега започват постепенно да се възстановяват от удара.
Сега вече хората са наясно, че подобни инвестиции крият и риск от загуби, така че урокът в крайна сметка бе полезен. Убеден съм, че оттук нататък словенците ще бъдат далеч по-предпазливи по отношение на парите си, когато става въпрос за рисковани инвестиции, и това е добре.

Словения е малка държава като България. Как се справяте с големите европейски предизвикателства, като например достигане на жизнения стандарт и икономическия растеж на т.нар. „стари членки"? Кои успешни практики бихте препоръчали на България?

Не е подходящо да ви давам съвети, защото началната точка на развитие на България и Словения са много различни. Въпреки че и двете държави са живели в условията на социализъм, нашата икономика, дори и тогава като част от бивша Югославия, имаше големи възможности да се развива по пазарните механизми.
Словенската икономика винаги е била насочена към износ, защото нашият пазар е твърде малък за големите ни успешни компании. При разпадането на бивша Югославия нашата икономика пострада, защото изгуби важна част от пазарите си, но фирмите успяха да се пригодят към новите условия и обстоятелство за кратко време и да се ориентират все повече към западните пазари.
При развитието си "стъпихме" на много стабилна основа, която вече бе част от предишната система. Не е такъв случаят с България обаче. Външните инвестиции не навлязоха в Словения със същото темпо, както в останалите източноевропейски държави. Всъщност през първите години на независима Словения ние нямахме много външни инвеститори, защото общото политическо становище бе, че най-добрите национални компании трябва да останат словенски.
Ние също развихме система на приватизация, при която обикновените хора получиха безплатно и имаха възможност да купят определен брой от акции от компаниите, в които работиха. Така собствеността не бе съсредоточена в ръцете на малцина.
Не позволихме т.нар. "турбокапитализъм" да вземе надмощие над социалното, надявам се това да не става и за вбъдеще.
Друг важен фактор през 90-те години, които бяха ключови за нас след като страната ни придоби независимостта си, е, че управлението бе в ръцете на коалиционни правителства. Те допринесоха за икономичесщия прогрес с умерени и разумни решения.
Затова не мога да ви дам съвет на базата на Словения. Смятам, че вашата икономика се развива добре. Когато говоря с чуждестранни дипломати, те са много оптимистични за икономическото развитие на България.
Ние окуражаваме словенските компании да дойдат в България, защото в момента те са фокусирани върху държавите от бившата Югославия - Сърбия, Босна и Херцеговина, Македония, дори Румъния. Смятам, че те постепенно ще открият преимуществата на българския пазарI Търговията между двете държави се удвои през 2007 г., в сравнение с 2006-а, а очакванията ни за тази година са още по-добри.

Какво знаят словенците за България?

Copyrights © 2003-2007 Europe.bg

Честно казано, не много. Хората от моето поколение познават Попангелов и Стоичков, вашите червени вина, историята с освобождаването на българските сестри в Либия пълнеше и нашите вестници...Но най-общо казано събитията от България рядко влизат в новините ни. Не мисля и, че българите знаят достатъчно за Словения.
Разбира се, публикациите в европейската преса да корупцията и престъпността оказва влияние върху образа на България и в Словения. Но от друга страна страната ми гради добра репутация като туристическа дестинация през лятото и зимата. Все повече словенци идват тук, виждат прекрасни места, а цените са привлекателни.
Очакваме много словенци в България това лято - има чартърни полети и от двете летища - Любляна и Марибор. Както може би знаете, все още няма преки полети София- Любляна.

Българското общество и политици в момента срещат множество препятствия в борбата срещу корупцията и управлението на европейските фондове. Как се отразяват тези събития на ролята ни в европейската политика? Какъв е коментарът на словенските медии и общество?
Вярно е, че европейската преса е доста критична към България, но далеч не толкова колкото собствената ви преса. Това със сигурност не влияе благоприятно на имиджа на страната.
Вие сте журналист, самият аз съм работил като журналист през по-голяма част от професионалната си кариера, така че и двамата сме наясно, че журналистите предпочитат лошите пред добрите новини, както и че не журналистите са тези, които трябва да се грижат за имиджа на страната си. Това е работа на политиците.
Без съмнение проблемите в областта на корупцията и организираната престъпност са основна причина за негативния международен имидж на България. Положителната страна на тази негативна реклама е фактът, че вие открито обсъждате тези проблеми. Превръщайки ги в топ-новини, вашите медии допринасят за разрешаването им, като оказват натиск върху властите, които трябва да постигат резултати в борбата с корупцията и престъпността.
Не е тайна, че Брюксел не е доволен от тези резултати. Със скорошните си действия правителството демонстрира политическа воля за справяне с положението, но е необходимо време, за да има видими резултати. От друга страна, България има позитивни страни, които да покаже пред света.
Икономиката ви се развива динамично, създадохте изключително благоприятна среда за чуждестранни инвестиции. Жизненият стандарт става все по-висок. Имате прекрасни места за туризъм.
За втори път съм в България. Бях тук преди 22 години и разликата е огромна. Мои приятели от Словения, които ме посетиха в София, бяха приятно изненадани, защото не бяха очаквали градът да е толкова приятен и със западен облик. Те също бяха до голяма степен повлияни от негативната информация за страната. Бяха очаквали едва ли не на всеки ъгъл да дебне престъпник.
Дипломатите са тези, които биха могли да ви помогнат да преодолеете този имидж, изпращайки правилна и балансирана информация за България до своите страни, но все пак необходимо е да направите повече за положителния облик на страната си навън, извън решаването на вътрешните си проблеми.

Copyrights © 2003-2007 Europe.bg

Лисабонският договор променя позицията на държавите-членки в европейската политика. България и Словения са малки държави. Как Лисабонският договор ще влияе върху нашата роля в европейската политика и институционален механизъм?
Лисабонският договор, наред с останалото, предоставя и повече власт, влияние и компетентност на Европейският парламент, както и на националните парламенти. Това е гаранция, че ЕС няма да се превърне в съюз, доминиран от неколцина държави.
Не бива да се съсредоточаваме толкова върху това, което отделните държави губят или от което трябва да се откажат по отношение на техния суверенитет, а да наблегнем на ползите от членството в ЕС.
ЕС никога няма да се превърне в САЩ. Не бих могъл да си представя как ЕС би оцелял, ако доминират амбиции да се налагат на държавите членки решения, които според тях не отговарят на националните им интереси. Това би било началото на края на ЕС.
Дори ЕС да консолидира още повече общностните институции, гласът на малките държави като Словения и България ще се чува - в крайна сметка, така наречените малки страни в ЕС са повече на брой от големите, така че нашите страни няма да бъдат сами при противопоставянето си на евентуални опити за доминация от страна на „силните".
Това ще зависи до голяма степен и от качествата и капацитета на хората, които ни представляват в европейските институции. Ето защо е важно да имаме компетентни дипломати и политици навсякъде където се твори европейската политика. От особена важност е и новите членки да подкрепят взаимно кандидатурите си за ключови позиции в европейските институции.
Портал Европа поде инициатива "Говори с Европа", насочена към повишаване на информираността за европейските институции в България. Имате ли подобни инициативи и в Словения?
Да, имахме инициативи, насочени към информиране на словенците относно ЕС, особено през онези две-три години, предшестващи присъединяването ни към ЕС, както и през годината, преди да поемем председателството на ЕС.
Успехът на подобни действия зависи до голяма степен от това дали ще успеете да ангажирате вниманието на хората. Те обикновено се замислят за европейските институции единствено когато техни решения засягат ежедневието им. Иначе не се вълнуват особено кой е еврокомисар или с какво се занимава Европейската комисия. Трябва да намерите начин да засилите интереса им и нуждата от подобен род информация.
□□□□
□□□□□ □□□□□□ □□□□□□
□□□□□□□
□□□□□□ □□□□□□ □□□□□
□□□□ □□□□□□□□
□□□□□голям размер
□□□□ □□□□□□□□
Н. Пр. Милан Предан е пълномощен министър на Словения в България. Словения е ротационен председател на ЕС до 1 юли 2008 г. Портал Европа ви представя равносметката на словенското

Copyrights © 2003-2007 Europe.bg

председателство, какво може да научи България от успешното присъединяване на Любляна към ЕС в интервю в две части.Още от това, което г-н Предан каза пред наш репортер, вижте ТУК.

Бележка на редакцията - Интервюто е взето на 22 април 2008 г.

Портал ЕВРОПА и Центърът за модернизиране на политики реализират „Говори с Европа" - инициатива по План Д за демокрация, диалог и дебат на Европейската комисия.

Copyrights © 2003-2007 Europe.bg